

BIULETYN OGRODÓW BOTANICZNYCH, MUZEÓW I ZBIORÓW

Anna Kałuża
Ogród Botaniczny
Uniwersytetu Wrocławskiego

PRÓBY UKORZENIENIA JANOWCA STERCZĄCEGO (*GENISTA HORRIDA* DC)ATTEMPTS AT ROOTING *GENISTA HORRIDA* DC.

Rodzaj *Genista* L. (Janowiec) z rodziny *Leguminosae* (Strąkowce) obejmuje około 100 gatunków roślin występujących w Europie, północnej Afryce i zachodniej Azji. Wśród nich jest również *Genista horrida*, krzew dochodzący do około 60 cm wysokości, gęsto rozgałęziony, ze sztywnymi, ciernistymi, wiecznie zielonymi gałązkami [2]. Szczególnie pięknie prezentuje się ten janowiec w miesiącach od czerwca do sierpnia, kiedy pokrywa się żółtymi, dwuwargowymi kwiatami, zebranymi w szczytowe główki. Wśród gęsto obsypanych kwieciami gałązek trudno jest wtedy dostrzec małe, naprzeciwległe, trójlistkowe liście kryjące się pod cierniami. Mimo, iż gatunek występuje w południowo-zachodniej Europie (w Hiszpanii i południowej Francji), a więc gdzie roczne minimum temperatury waha się w granicach od 5°—10°C, jest stosunkowo odporny na mrozy [2]. Wystarcza mu lekkie przykrycie gałązkami świerka, żeby przetrwać zimę w południowo-zachodniej Polsce.

Efektowny pokrój, barwa i obfite kwitnienie tej rośliny sprawiają, że jest ona chętnie sadzona w ogrodach botanicznych. Rozmnażanie *Genista horrida* przez wysiew nasion jest trudne i na ogół nie daje pożądaných efektów. Dlatego też w Ogrodzie Botanicznym we Wrocławiu, w celu rozmnożenia tego gatunku pobrano z dorosłego egzemplarza (około 40-letniego) w miesiącu czerwcu, tuż przed kwitnieniem, pięć sadzonek z tzw. piętka (boczna gałązka ucięta z niewielką ilością drewna pędu macierzystego). Następnie po usunięciu dolnych liści posypano koniec sadzonki hormonem produkcji zachodniej — „Stim-root-3 for hardwood” i wsadzono do doniczek z torfem i piaskiem (mieszanka torfu i piasku w stosunku 1 : 1). Po dwóch miesiącach 3 sadzonki ukorzeniły się. Należy podkreślić, że doniczki stały

w miejscu ocienionym i odkrytym. Nie dopuszczono również nigdy do przesuszenia podłoża sadzonek. Próbę z ukorzeniem *Genista horrida* ponowiono w miesiącu wrześniu. Około 30 sadzonek, pobranych w taki sam sposób, potraktowano również hormonem „Stim-root-3 for hardwood”. Tym razem zostały umieszczone w skrzynce wypełnionej perlitem. Dno skrzynki wyłożono torfem. Skrzynkę z sadzonkami postawiono w nieogrzewanej szklarni na parapecie z dobrym dostępem światła. Do połowy listopada 6 sadzonek ukorzeniło się, a u 24 pojawiły się na końcach nabrzmienia (kalus), z których powstaną prawdopodobnie korzenie. Ukorzone sadzonki wsadzono do doniczek ze standartową mieszanką ziemi, zalecaną przez Gwendolyn'a Anley [1] — 2 części grubego piasku, 2 części ziemi liściowej, 1 część gliny. Zarówno sadzonki ukorzone, jak i te z kalusem przetrwały zimę w szklarni gdzie jest utrzymywana temperatura do 9°C.

Łatwość ukorzenia się w ten sposób *Genista horrida* powinna zachęcić nie tylko ogrody botaniczne, ale i hodowców prywatnych i amatorów do wprowadzenia tej rośliny do swoich kolekcji.

LITERATURA

- [1] Anley Gwendolyn, 1951. *Alpine House Culture for Amateurs*: 57—59, London.
[2] A. Rehder, 1954. *Manual of Cultivated Trees and Shrubs*: 492. New York.

Mgr Anna Kałuża
Ogród Botaniczny Uniwersytetu Wrocławskiego
ul. Sienkiewicza 23, 50-335 Wrocław